

15 anys d'història

El 2013 se celebraran els quinze anys d'història de l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès. Una efemèride que Jordi Muñoz i Pau Pérez tenen moltes ganes de celebrar ja que, en paraules de Muñoz, serà el punt culminant del bon moment que viu l'escola.

Reportatge

Aprendre l'art i l'ofici d'escriure

L'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès és la segona més important del món en aquesta disciplina de docència creativa, després de la de Nova York. Ens hi endinsem.

A tocar de la Rambla de Barcelona, al carrer Canuda número 6, està situada l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès, el centre d'ensenyament de l'escriptura més important d'Europa i el segon del món, darrere de la de Nova York, i on els amants de l'escriptura, la literatura, la lectura i el món editorial poden trobar cursos que s'emmotllin a les seves necessitats, ja sigui pel plaer de gaudir d'una afició o per dedicar-s'hi professionalment. N'hi ha per triar i remenar. Més de 80, estructurats en cinc grans àrees: escriptura, oficis de l'edició, literatura i humanitats, comunicació i narració oral, i els cicles de conferències-col·loqui *Amb veu pròpia* -en el qual escriptors, narradors, poetes, cantautors i dramaturgs donen la seva mirada sobre el fet d'escriure i expliquen la seva trajectòria literària. D'entre tots els cursos, però, destaca l'itinerari per a narradors -en les vessants de Novel·la i de Conte- i per a poetes. Amb una durada de tres anys, el primer curs s'aprenen totes les tècniques fonamentals de l'ofici d'escriure; al segon, s'estructura l'obra i es comença a escriure, i durant el tercer es desenvolupa. "És la idea que l'alumne tingui l'experiència de poder escriure una obra sencera al llarg de la seva formació aquí", explica Pau Pérez, codirector de l'escola, que afirma que gairebé el 50% dels més de 1.700 alumnes que té el centre cursa l'itinerari i que està donant fruits "fantàstics" perquè hi ha més gent que aconsegueix que l'obra que treballa mentre cursa l'itinerari s'acabi publicant i sent llegida, «que és l'objectiu de qualsevol llibre», diu Pérez. És el cas d'Anna Monreal, exalumna de l'escola que ha publicat *Olives picants* (Proa), una novel·la que li ha valgut el XIII premi de narrativa El Lector de l'Odis-

sea 2011. Defineix el seu pas per l'escola com a "inoblidable" perquè ha aconseguit l'objectiu que tenia i creu que va aprofitar fins al final totes les oportunitats que li donava el centre.

Tant Anna Monreal com Susagna Aluja -que està cursant fi de projecte de novel·la- es van decidir a estudiar a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès empeses per amics. En el cas de Sergi Salgado -alumne de Conte I- explica que va ser un "autoregal". Tots tres coincideixen, però, en el fet que prèviament ja escrivien. Respecte al seu pas pel centre, Monreal destaca "la importància que es dona al fet que tu ets l'única persona que pot explicar aquella cosa d'una manera determinada, de tenir una veu pròpia". Els professors "et fan adonar que tu tens una manera única de dir les coses i que fins aquell dia no n'eres conscient", diu, i coincideix amb Aluja en el fet que l'escola els ha fet canviar la manera de mirar la vida. Susagna Aluja afirma que, sense tenir un objectiu clar, s'ha trobat "immersa en quelcom molt gratificant" que no sap en què acabarà. "Jo no vull editar, jo vull aprendre", diu, i afegeix que per a ella el seu pas per l'escola està sent "molt terapèutic" perquè "et reforça l'autoestima, et fa destacar interessos i t'ajuda a ser molt exigent, a preguntar-t'ho tot".

Metodologia molt activa

Sergi Salgado destaca l'ambient de treball que hi ha a l'escola, amb una dotzena d'alumnes per aula: "És una metodologia de treball molt activa, que t'implica", explica. Una metodologia que té com a eix central els textos dels alumnes i que Susagna Aluja defineix així: "Tens el gran privilegi d'estar construint vuit o nou històries alhora, la teva i la de la resta



dels companys, cosa que enriqueix moltíssim, i, a més, tens un professor que al que tu vols dir li dona forma, estil..." "A partir del treball pràctic, del text, de la matèria primera, s'hi van encavalcant instruments, eines i recursos que van sortint", afegeix. Tots tres destaquen la importància dels companys i del seu punt de vista. Monreal, puntualitza: "Has de ser suficientment humil per entomar les crítiques però, a la vegada, suficientment segur per defensar el teu punt de vista. És una combinació molt particular". Sergi Salgado afegeix: "Has de saber ser crític també amb tu mateix, saber seleccionar, i has de tenir autodisciplina per escriure". Per la seva banda, Aluja té clar que "mai no hauria escrit res ni hauria gosat aproximar-me ni de puntetes a escriure una novel·la si no hagués vingut a l'escola", i Monreal afirma que l'estimula haver estat capaç d'escriure un llibre: "Ja tinc un forat obert i l'he d'aprofitar. Això és el que em mou".

Però el centre no només ofereix classes presencials -que començaran a partir del proper dilluns, tot i que encara hi ha 15 dies de marge per matricular-se. Des del 2009 va posar en funcionament cursos virtuals -la matrícula és oberta fins al 24 d'octubre i les classes s'ini-



Sergi Salgado, Anna Monreal (al mig) i Susagna Aluja són tres alumnes en tres nivells diferents d'aprenentatge. ALBERT SALAMÉ

cien el dia 29 del mateix mes—, amb la qual cosa aquelles persones amb inquietuds literàries que, pel motiu que sigui, no poden assistir a l'escola, poden matricular-s'hi a cursos *on line*. Actualment al voltant d'una quarta part dels alumnes del centre cursa estudis a distància des d'arreu del món.

Precisament, en l'àmbit internacional, l'escola col·labora amb l'European Association of Creative Writing Programmes (EACWP), formada per deu escoles d'escriptura europees i per la Casa de Letras de Buenos Aires. Amb aquesta última escola i amb l'Escuela de Escritores de Madrid i l'Escuela de Escritores Alonso Quijano d'Alcázar de San Juan (Ciudad Real), hi ha una relació d'agermanament.

L'escola també impulsa propostes culturals com, entre d'altres, la iniciativa *Apadrina una paraula* i que, conjuntament amb l'Escuela de Escritores de Madrid, va convidar tothom a celebrar la Diada de Sant Jordi del 2007 recuperant paraules en desús. Van participar-hi 22.000 persones de 69 països, que van apadrinar més d'11.000 paraules.

Respecte als objectius de futur de l'escola, Pau Pérez diu: "Nosaltres som molt ambiciosos. La nostra idea sempre ha sigut arribar a tothom que té qualsevol mena d'interès pel món de la literatura. Aquest és el nostre objectiu: mantenir-nos i créixer".

Per a més informació, consulteu el web de l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès (www.escoladescriptura.org). *

Pel reconeixement de la professió

Jordi Muñoz i Pau Pérez codirigeixen l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès des de fa set anys. Muñoz explica que van iniciar la seva tasca amb l'objectiu de consolidar el projecte de formació de qualitat del centre. També van fer "un treball d'explicació, d'extensió, d'obrir les portes de l'escola per explicar el que s'hi estava fent", van establir col·laboracions i complicitats amb altres entitats i organitzacions culturals de la ciutat, del país i dels altres territoris de parla catalana, així com amb administracions públiques, creant un ambient d'activitat cultural i treballant "per donar a conèixer l'activitat de l'escola a la resta de l'Estat espanyol i a tot el món". Muñoz valora molt positivament la tasca feta, ja que el nombre d'alumnes ha passat dels 300 alumnes anuals fa set anys als més de 1.700 del curs 2011-2012, el claustre de professors està format per prop d'un centenar de docents i s'hi ofereixen més de 80 cursos. Per la seva banda, Pau Pérez destaca que "s'ha aconseguit normalitzar el fet que una persona que vulgui escriure vagi a una escola que ensenyi l'ofici". "Avui per avui, una persona que vol escriure, té com a referent l'escola", diu, i la gent sap "que escriure és un art però també és un ofici, que té unes tècniques que es poden ensenyar i aprendre". "Nosaltres fem un ensenyament teòric, amb continguts, sòlid, adreçat a la millora de l'obra de l'alumne i que és el que es fa a les facultats d'escriptura creativa arreu del món", assenyala Pérez, que explica també que als països anglosaxons i als del nord d'Europa ja fa temps que l'ensenyament de l'escriptura està integrat al sistema educatiu. Als països mediterranis, però, "sembla que aquest procés encara no ha arribat", diu, tot i que es mostra optimista: "Crec que hi estem ben a prop". I afegeix: "Fem un ensenyament artístic igual que la dansa, les arts plàstiques o el teatre, i en aquests àmbits a Catalunya ja hi ha hagut un camí fet". Pérez conclou que l'homologació dels estudis d'escriptura "crema" perquè hi ha una realitat, una presència pública important i una necessitat social que es reconeguin.



91 llibres publicats

Olives picants, d'Anna Monreal, és un dels 91 llibres que alumnes i exalumnes de l'escola van publicar el curs passat. A Europa no hi ha cap altra escola d'escriptura amb tantes publicacions dels seus alumnes en un any, segons Pau Pérez, i, a més, sense que l'escola, que no té editorial ni agent literari, faci de mitjançera.

Vol publicar el seu llibre?

PUBLICACIONS A DEMANDA

L'informarem sense compromís i l'ajudarem a fer realitat la seva idea.

ATENCIÓ PERSONALITZADA

CURBET EDICIONS SL | info@minimallibres.com
Tel. 972 200 084 | www.minimallibres.com

MÍNIMA